

ПЕКЕРА АРТЕМ, аспірант
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**,
доктор філософії (економіка), доцент
кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

СТАЛИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЯК ОСНОВА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Сталий розвиток аграрного сектору є однією з ключових умов забезпечення продовольчої безпеки України та водночас важливим фактором економічної стабільності держави. У сучасному світі, який характеризується глобалізацією економічних процесів, кліматичними змінами та посиленням соціально-економічних ризиків, аграрна галузь стикається з безліччю викликів. Деградація земель, недостатнє використання водних ресурсів, нерівномірний розподіл державної підтримки, коливання світових цін на сільськогосподарську продукцію та вплив глобальних криз, зокрема військових конфліктів, створюють умови, за яких традиційні моделі виробництва вже не можуть гарантувати стабільний розвиток [1]. В цьому контексті сталий розвиток стає не просто бажаною стратегією, а життєво необхідним підходом, що дозволяє інтегрувати економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності аграрного сектора. Такий підхід передбачає забезпечення ефективного використання ресурсів, підтримку біорізноманіття, зменшення негативного впливу на довкілля та створення умов для соціального розвитку сільських громад.

Для України, яка є одним із лідерів у виробництві зернових, олійних культур, м'яса та молочної продукції, впровадження принципів сталого розвитку має стратегічне значення. Використання сучасних технологій точного землеробства, органічного виробництва, зрошувальних систем та відновлюваних джерел енергії дозволяє підвищити продуктивність та рентабельність фермерських господарств, одночасно зменшуючи екологічний тиск на природні ресурси [2]. Такі підходи також забезпечують більш ефективне управління земельними ресурсами, попереджають виснаження ґрунтів, скорочують використання хімічних добрив та пестицидів, що позитивно впливає на якість продуктів і здоров'я населення. Крім того, сталий розвиток створює передумови для соціального прогресу у сільських регіонах, адже він передбачає розвиток інфраструктури, створення нових робочих місць, підтримку місцевих виробників і формування сприятливого середовища для життя та роботи фермерів [5].

Особливо важливим є тісний зв'язок сталого розвитку аграрного сектору із забезпеченням продовольчої безпеки. Країна, яка здатна виробляти достатню кількість якісного та безпечного продовольства, зменшує свою залежність від імпорту, підвищує стабільність цін на внутрішньому ринку та зменшує ризики дефіциту під час глобальних криз [3]. Системне планування, застосування інноваційних методів агровиробництва, запровадження сучасних логістичних

рішень та дотримання екологічних стандартів дозволяють гарантувати не лише кількісну, але й якісну забезпеченість продуктами харчування. Це особливо актуально в умовах, коли світова спільнота стикається з наслідками зміни клімату, зростанням чисельності населення та загостренням конфліктів, що безпосередньо впливають на доступність продовольства.

В умовах воєнних дій та економічної нестабільності Україна особливо потребує інтеграції принципів сталого розвитку у державну політику та законодавчі механізми. Необхідним є створення системи стимулів для фермерів та агропідприємств, що впроваджують екологічно орієнтовані практики, інвестують у технологічне оновлення та модернізацію виробництва [4]. Така політика сприяє формуванню більш стійкої та незалежної продовольчої системи, яка здатна протистояти внутрішнім та зовнішнім викликам, підтримувати стабільність ринку та сприяти економічному зростанню.

Отже, сталий розвиток аграрного сектору України є фундаментальною передумовою забезпечення продовольчої безпеки, економічної стабільності та соціального добробуту населення. Поєднання інноваційних технологій, екологічної відповідальності та соціальної підтримки сільських громад дозволяє створити ефективну, надійну та самодостатню агропродовольчу систему, здатну витримувати сучасні виклики, забезпечувати достатню кількість якісного харчування та сприяти довгостроковому розвитку країни. Стійка, інноваційна та соціально відповідальна аграрна політика не лише підвищує економічну ефективність, але й гарантує збереження природних ресурсів та якість життя майбутніх поколінь.

1. Shebanina O., Klyuchnik A., Burkovska A., Caruso D. and Burkovska A. Providing labor income as a supporting factor of the food security. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2018. № 40(4). P. 597-608. DOI: <http://doi.org/10.15544/mts.2018.51>.
2. Panfilova A., Poltorak A., Kuvshinova A., Burkovska A., Dotsenko, N. Trends in global grain and seed trade, Ukrainian position on the global market. *Scientific Horizons*. 2025. Vol. 28. No. 5. Pp.142-157. DOI: <https://doi.org/10.48077/scihor5.2025.142>.
3. Burkovska A., Burkovska A. Semantic approach to food marketing: the influence of sustainable development narratives on the Ukrainian market. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2025. 11(1), 317–347. <https://doi.org/10.51599/are.2025.11.01.12>.
4. Стамат В. М., Тимченко А. В. Розвиток глобальних компаній на світових аграрних ринках. 2024. Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/19772/1/odesa-25-26-04-2024-304-305.pdf>
5. Бурковська А. В., Бурковська А. І. Фінансова безпека сільського господарства як ключовий чинник забезпечення продовольчої безпеки: виклики та перспективи. *Modern Economics*. 2025. № 49(2025). С. 32-37. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V49\(2025\)-04](https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-04).

